

Düzce Üniversitesi Çöp ve Geri Dönüşüm Anket Raporu

MART 2022

Bu araştırma Düzce Üniversitesi ve çöpüne Sahip ık Vakfı işbirliğiyle gerçekleşmiştir.
Düzce Üniversitesi'ne katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

© 2022 Tüm hakları çöpüne Sahip ık Vakfı'na aittir. Bilgiler referans verilerek kullanılabilir.

İÇİNDEKİLER

1. Arka Plan
2. Yöntem ve Örneklem
3. Sonuçlar
4. Genel Değerlendirme ve Çözüm Fırsatları/Öneriler

1. Arka Plan

12 fakülte, 10 meslek yüksekokulu ve 50 bilimsel araştırma merkezi çatısı altında 2 bin kişilik bir akademisyen ve idari kadro ile hizmet veren Düzce Üniversitesi'nde 31 bin civarında öğrenci bulunmaktadır. Bu önemli nüfusu barındıran geniş kampüste, öğrencilerin branş eğitimlerinin yanı sıra spor, müzik gibi aktivitelerin ve toplumsal/sosyal sorumluluk alanına çalışmalara da büyük önem verilmekte, 58 öğrenci kulübü etkinliklerini sürdürmektedir. Çevre hassasiyetine de önem verilen üniversite bünyesinde, 3 yıldır Temiz Kampüs uygulamaları yürütülmekte ve her ay çevre temizliği faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

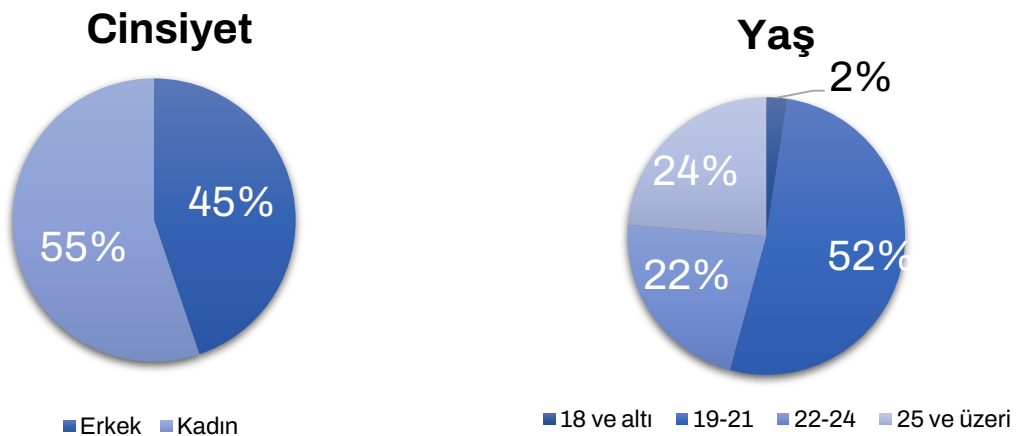
Çöpün azaltılması ve doğru yere atılması konusunda farkındalık için çalışan Çöpüne Sahip Çık Vakfı ile Düzce Üniversitesi işbirliğiyle kampüste gerçekleştirilecek çalışmaların ana amacı kampüs sakinleri arasında farkındalığın artırılması, kampüste gerçekleştirilen sıfır atık çalışmalarının desteklenmesi ve bu çalışmaların diğer üniversiteler için model oluşturacak şekilde geliştirilmesidir.

Gerçekleştirilecek çalışmalara temel olması amaçlanan anket aracılığıyla kampüs sakinlerinin tüketim, çöp ve ayrıştırma/geri dönüşüm konularındaki alışkanlık ve beklentileri öğrenilmiştir. Söz konusu beklentiler ışığında kampüste gerekli düzenlemelere dair çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

2. Yöntem ve Örneklem

Düzce Üniversitesi öğrencilerine yönelik gerçekleştirilen ankete 616 kişi katılmıştır. Anket online bir platform üzerinden 14 Aralık 2021 – 14 Ocak 2022 tarihleri arasında yayınlanmıştır. Anket sonuçlarının en az hata payına sahip olması için örneklem hesaplama yöntemi (evreni en iyi temsil edebileceğine inanılmakta olan rassal seçilmiş, yeterli büyüklüğe sahip olan küme) ile hesaplanmıştır.

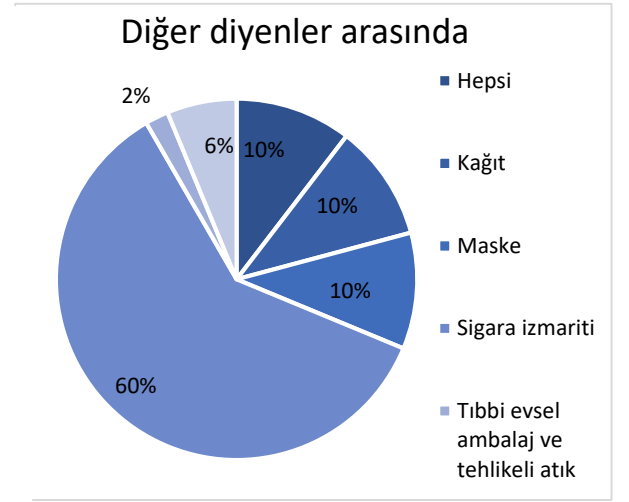
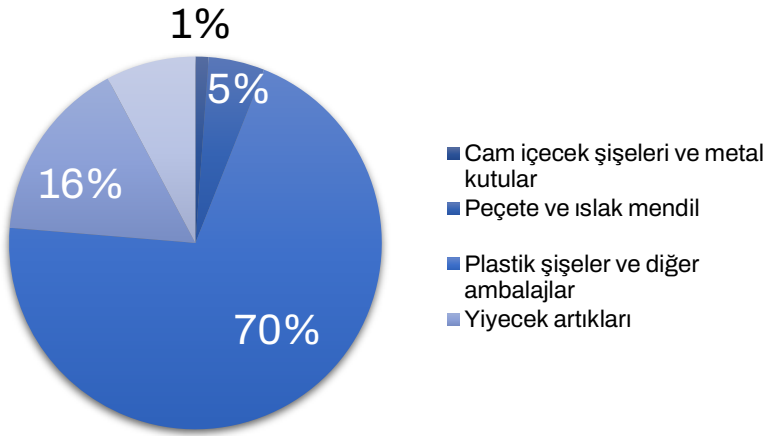
10 soru çoktan seçmeli olarak tasarlanmış, ayrıca anketin sonundaki açık alanda her katılımcıya görüş ve önerileri sorulmuştur. Katılanların %55'i kadın, %45'i erkeklerden oluşmaktadır. Ankete katılanların yaş dağılımına baktığımızda, "18 yaş ve altı" %2, "19-21 yaş aralığı" %52, "22-24 yaş aralığı" %22, "25 yaş ve üzeri" ise %24 olarak görülmektedir.

3. Sonuçlar

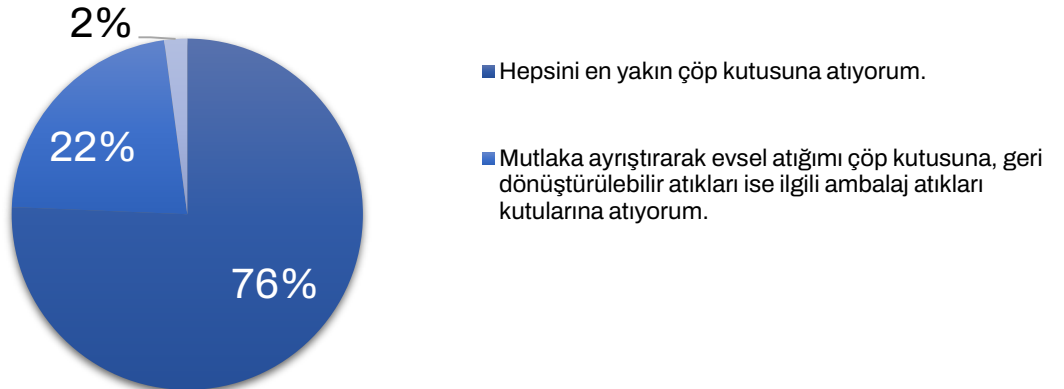
3.1. Yerleşkede en fazla üretilen çöp veya atık çeşidi hangisidir?

“Yerleşkede en fazla üretilen çöp veya atık çeşidi hangisidir?” sorusuna verilen cevaplar değerlendirildiğinde; %70’lik oranla “Plastik şişeler ve diğer ambalajlar”, %16’lık oranla “Yiyecek artıkları” yanıtlarının verildiği belirlenmiştir. Bu soruda “Diğer” seçeneğini işaretleleyen 48 kişi arasında %60’ı sigara izmaritlerinin en fazla üretilen çöp veya atık çeşidi olduğunu belirtmişlerdir.

3.2. Yerleşkede ürettiğim çöpü...

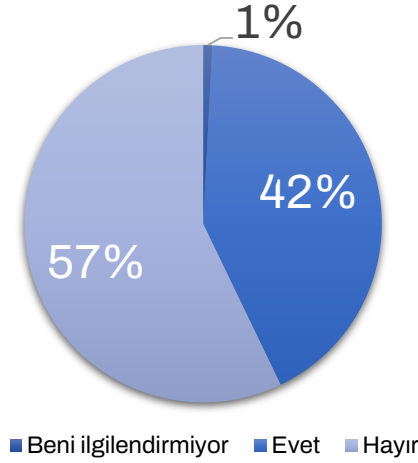
“Yerleşkede ürettiğim çöpü...” sorusuna verilen cevaplar değerlendirildiğinde; katılanların %76’sı “Hepsini en yakın çöp kutusuna atıyorum.”, %22’si “Mutlaka ayrıştırarak evsel atığımı çöp kutusuna, geri dönüştürülebilir atıkları ise ilgili ambalaj atıkları kutularına atıyorum.” ve %2’si ise “Yakınımda öp kutusu göremezsem

yere/kenara bırakıyorum.” olarak ifade etmişlerdir. Oran olarak düşük olmakla beraber çöpünü gelişigüzel bırakanların bulunması önemli bir soruna işaret etmektedir.

3.3. Yerleşkedeki geri dönüşüm/ambalaj atık konteynerlerinin yerini biliyor musunuz?

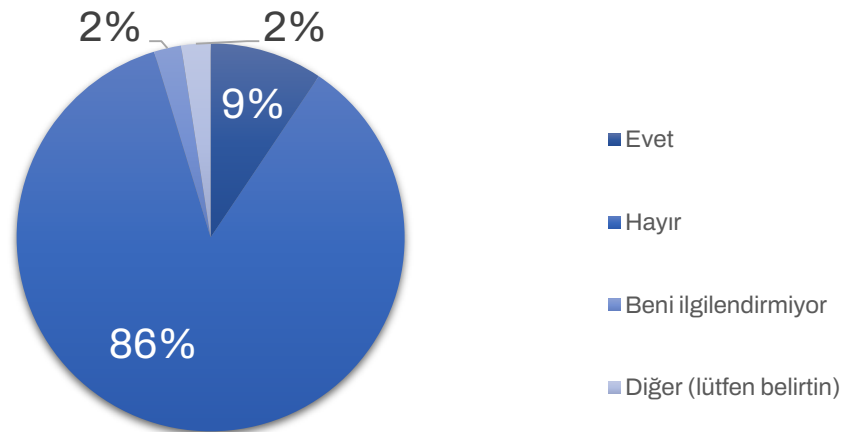
“Yerleşkedeki geri dönüşüm/ambalaj atık konteynerlerinin yerini biliyor musunuz?” sorusuna verilen cevaplar değerlendirildiğinde; katılanların %57’sinin “Hayır”, %42’sinin “Evet”, %1’inin ise “Beni ilgilendirmiyor” olarak ifade ettikleri görülmektedir.

Sonuçlar yerleşke sakinlerinin yarısından çoğunun çöp/atık kutularının yerini bilmediği ya da bu konuyla ilgilenmediğini ortaya koymaktadır.

3.4. Geri dönüşüm/ambalaj atık kutuları sizce yeterli mi?

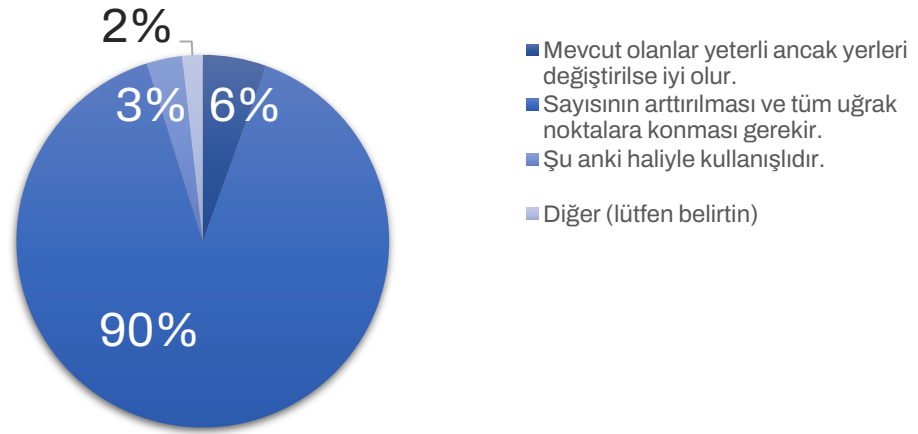
“Geri dönüşüm/ambalaj atık kutuları sizce yeterli mi?” sorusuna verilen cevaplar değerlendirildiğinde; katılanların %86’sının “Hayır”, %9’unun “Evet”, %2’sinin ise “Beni ilgilendirmiyor” ve %2’sinin ise “Diğer” olarak ifade ettikleri görülmektedir.

ilgilendirmiyor” ve %2’sinin ise “Diğer” olarak ifade ettikleri görülmektedir.

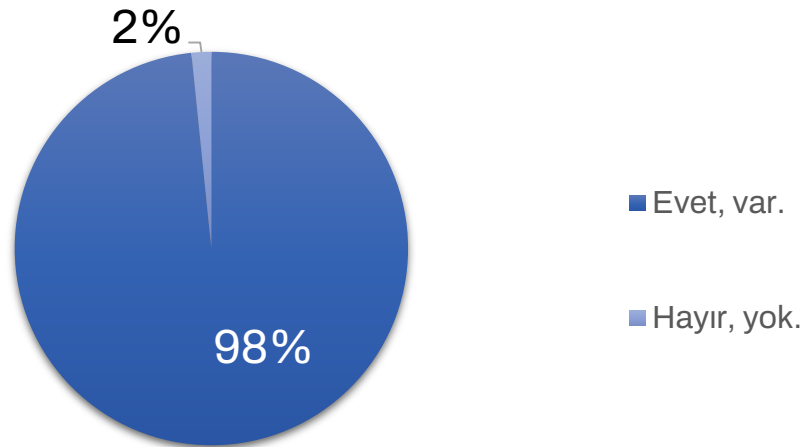
3.5. Kampüsteki geri dönüşüm/ambalaj atık kutularının yerleri hakkında aşağıdakilerden hangisine katılıyorsunuz?

“Kampüsteki geri dönüşüm/ambalaj atık kutularının yerleri hakkında aşağıdakilerden hangisine katılıyorsunuz?” sorusuna verilen cevaplar değerlendirildiğinde; katılanların %6’sı “Mevcut olanlar yeterli ancak yerleri değiştirilse iyi olur.”, %90’ı “Sayısının artırılması ve tüm uğrak noktalara konması gerekir.”, %3’ü “Şu anki haliyle kullanışlıdır.” ve %2’si “Diğer” olarak ifade etmişlerdir. Sonuçlar kampüsteki kutuların sayısının artırılmasının neredeyse genel kabul gören bir ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır.

3.6. Kampüste bir çöp sorunu olduğunu düşünüyor musunuz?

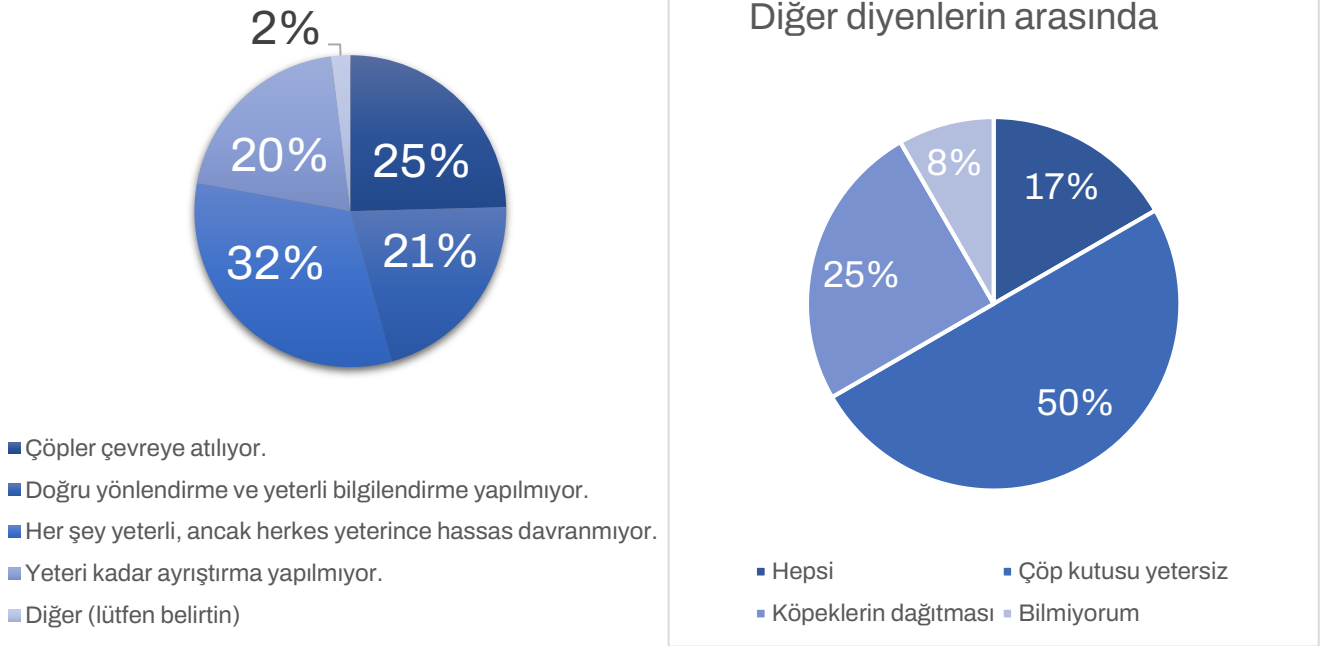
“Kampüste bir çöp sorunu olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna verilen cevaplar

değerlendirildiğinde; katılanların %98'inin “Evet, var”, %2'sinin “Hayır, yok” olarak ifade ettikleri görülmektedir.

3.7. “Var ise, bu sorun sizce nasıl tanımlanır?”

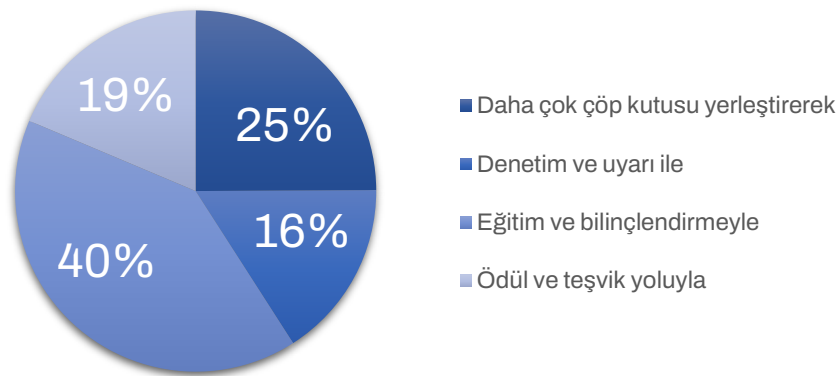
“Var ise, bu sorun sizce nasıl tanımlanır?” sorusuna verilen cevaplar değerlendirildiğinde; katılanların %32’si “Her şey yeterli, ancak herkes yeterince hassas

davranmıyor.”, %25’i “Çöpler çevreye atılıyor.”, %21’i “Doğru yönlendirme ve yeterli bilgilendirme yapılmıyor.”, %20’si “Yeteri kadar ayrıştırma yapılmıyor.” ve %2’si ise “Diğer” olarak ifade etmişlerdir. Bu soruda “Diğer” seçeneğini işaretleyen 12 kişi arasından %50’si çöp kutularının yetersiz olduğunu belirtmişlerdir.

3.8. Var ise, bu sorunun nasıl çözüleceğini düşünüyorsunuz?

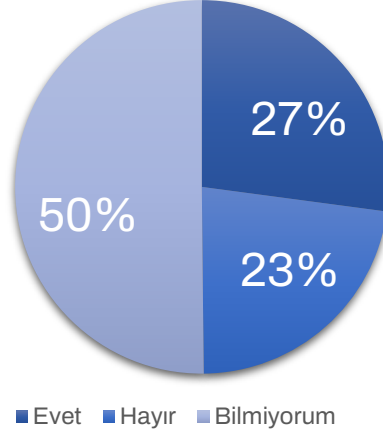
“Var ise, bu sorunun nasıl çözüleceğini düşünüyorsunuz?” sorusuna verilen cevaplar

değerlendirildiğinde; katılanların %40’ı “Eğitim ve bilinçlendirmeyle”, %25’i “Daha çok çöp kutusu yerleştirerek”, %19’u “Ödül ve teşvik yoluyla” ve %16’sı “Denetim ve uyarı ile” ve olarak ifade etmişlerdir. Yanıt verenlerin % 35’inin zorlayıcı/teşvik edici kural koyulmasının yararlı olduğunu düşünmeleri dikkat çekicidir.

3.9. Sizce ayrı konteynerlere atılan geri dönüştürülebilir atıklar (Cam, ambalaj vb. atıklar) belediyeye ayrıca teslim ediliyor ve geri dönüştürülüyor mu?

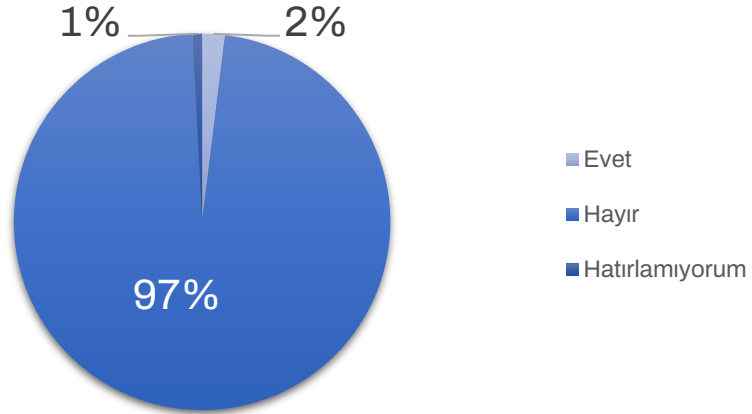
“Sizce ayrı konteynerlere atılan geri dönüştürülebilir atıklar (Cam, ambalaj vb. atıklar) belediyeye ayrıca teslim ediliyor ve geri dönüştürülüyor mu?” sorusuna verilen cevaplar değerlendirildiğinde; katılanların %50'inin “Bilmiyorum”, %27'sinin “Evet” ve %23'ünün

ise “Hayır” olarak ifade ettikleri görülmektedir. Bu sonuçlar bu konuda büyük bir bilgi eksikliği bulunduğunu ve kampüs sakinlerine yönelik bilgilendirme/farkındalık çalışmaları yapılmasının önemini ortaya koymaktadır.

3.10. Sokakta/kampüste yürürken yere çöp atıyor musunuz?

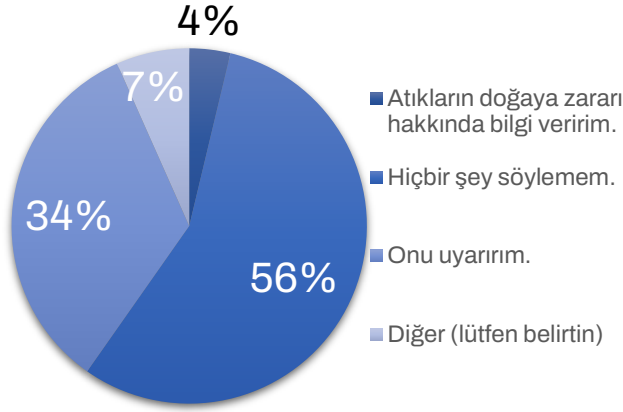
“Sokakta/kampüste yürürken yere çöp atıyor musunuz?” sorusuna verilen cevaplar

değerlendirildiğinde; katılanların %97'sinin “Hayır”, %2'sinin “Evet” ve %1'inin ise “Hatırlamıyorum” olarak ifade ettikleri görülmektedir.

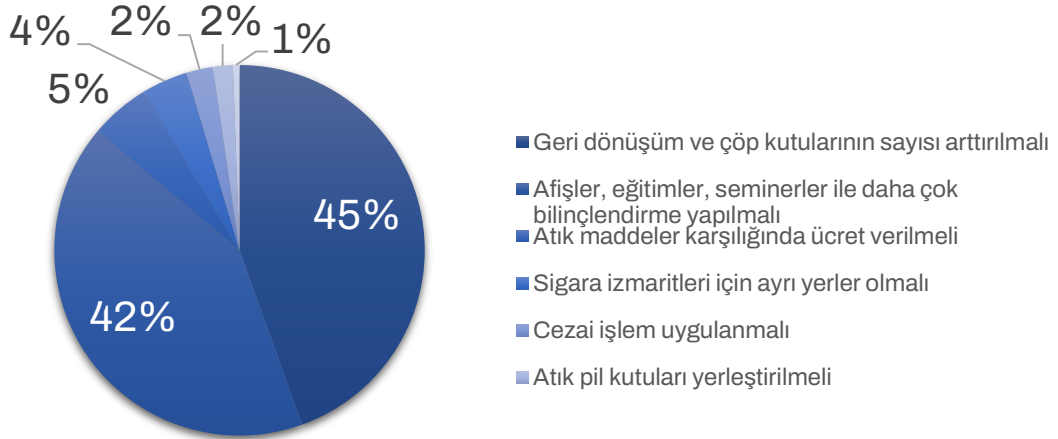
3.11. Birisinin çöp attığını gördüğünüzde...

“Birisinin çöp attığını gördüğünüzde:” sorusuna verilen cevaplar değerlendirildiğinde;

katılanların %56'sı “Hiçbir şey söylemem.”, %34'ü “Onu uyarırım.”, %7'si “Diğer” ve %4'ü “Atıkların doğaya zararı hakkında bilgi veririm” olarak ifade etmişlerdir. Bu soruda “Diğer” seçeneğini işaretleyen 41 kişi arasından %73'ü “Çöpü alıp kendim atarım” şeklinde ifade etmişlerdir.

3.12. Diğer görüş ve öneriler

Ankette yer alan “Diğer görüş ve öneriler” sorusuna 173 katılımcı cevap vermiştir. Burada tüm cevaplar düzenlenerek belirli seçenekler elde edilmiştir. Aşağıdaki grafikte gösterildiği gibi katılanların %45'inin “Geri dönüşüm ve çöp kutularının sayısı artırılmalı”, %42'sinin “Afişler, eğitimler ve seminerler ile daha çok bilinçlendirme yapılmalı” şeklinde ifade ettikleri görülmektedir.

4. Genel Değerlendirme ve özüm Fırsatları

Ankete verilen yanıtlar üzerinde genel bir değerlendirme yapıldığında aşağıdaki sonuçlar ve çözüm fırsatları ortaya çıkmaktadır:

- Kampüs sakinlerinin yalnızca %22'sinin atıklarını ayrıştırarak attığı bilgisi bu alanda iyileştirme gerçekleştirilmesinin önemini ortaya koymaktadır. Bu oranın artırılması amacıyla farkındalık, saha düzenlemeleri, zorlayıcı/teşvik edici kurallar oluşturulmasına özel önem verilmesi gerekmektedir.
- Alınan yanıtlar kampüsteki atık/geri dönüşüm konteynerlerinin sayısının yetersiz bulunduğunu ortaya koymakta, ayrıca mevcutların yerlerinin de iyi bilinmediğini göstermektedir. Atık konteynerlerinin sayısının artırılması, görsel olarak daha dikkat çekici hale getirilmesi ve gerekli noktalarda yerlerinin daha uygun hale getirilmesi gerekmektedir.
- Ankete katılanların önemli bölümü atıkların doğru yere atılması ve ayrıştırma yapılması için zorlayıcı/teşvik edici düzenlemeler gerektiği konusunda mutabık görünmektedir. Bu sonuçlar kampüste yeni oluşturulacak bir kurallar dizisinin kabul görmesi açısından önemli bir fırsat olarak değerlendirilebilir.
- Türkiye genelinde olduğu gibi Düzce Üniversitesi kampüsünde de ayrı toplanan geri dönüştürülebilir atıklara ne olduğu konusunda bilgi eksiği ve kuşku bulduğu görülmektedir. Bu bilgilendirmenin yapılması ve belediyeler tarafından ayrı toplanan geri dönüştürülebilir atıkların gerçekten geri dönüşüme yönlendiğinin anlatılması çalışmaların başarısı ve katılımın sağlanması açısından büyük önem taşımaktadır.

Bayar Cad. Gülbahar Sok. No:
14, KVK Plaza Kat: 7 Kozyatađı,
34742, İstanbul

+90 216 665 40 15
info@copunesahipcik.org
copunesahipcik.org

copunesahipcik